

Az időbeli tájékozódási készség fejlesztését segítő játék

Csapatverseny Afrikáról

Készítette: Balázs Árpád, 2014. október

Tananyag: Afrika földrajzának összefoglalása

Évfolyam: 7. évfolyam

Fejlesztés

A Nemzeti alaptanterv elvárásai: A rövidebb és hosszabb időtartamú természeti, társadalmi és környezeti folyamatok áttekintése példákban. Eligazodás a földtörténeti időegységekben.

- A feladat időtervének elkészítése fejleszti az egyéni időérzékelést (pl.: segíti a reális és egyre pontosabb időérzékelés kialakulását, de segíthet akár dolgozatok esetében is)
- Az évi, a történelmi és a földtörténeti idő érzékelés fejlesztése.

A csapatverseny leírása

Munka 6 csapatban

6 állomáson haladnak keresztül a csapatok forgószínpad jelleggel. Minden állomáson egy feladat várja őket, amit megoldanak és így haladnak tovább.

Előzetes feladat / munka kezdete

A feladat végrehajtása előtt a tanulóknak meg kell tervezniük a feladatra szánt időt, az odajutás idejét és mindezt az óra teljes időtartamában kell végiggondolniuk (pl. hasonlóképpen egy kiránduláson még jobb lehetőséget teremtené ez a feladat). Ehhez közölnünk kell velük, hogy az egyes feladatok körülbelül 5-7 percet vesznek igénybe. A feladatot az iskolában, folyóson, üres teremben, saját tanteremben, udvaron hajtják végre – olyan helyen –, ahol ismerősek már! A cél, hogy pontosítsák időbeli tervezéssel kapcsolatos képességeiket a későbbiekre vonatkozóan. – Minden állomáson fel kell írniuk az érkezési és a távozási időt is!

Minden állomáson kétszer lesz ott a feladat, ezzel elkerülve, hogy a csapatok utolérés esetén ne akadjanak meg a munkában.

Állomások

1. **állomás:** a földtörténeti időben való tájékozódás képességének fejlesztése

Afrika kialakulásának folyamatábrája (6 kép) – folyamat egyik elemének kihagyása – nekik kell megrajzolni. Földtörténeti idő Afrikára vonatkozó eseményeit párosítsák össze a különböző időkkel, időszakokkal és mindezt a rajzhoz is hozzákapcsolják.

2. **állomás:** Évi idő képességének használata

Éghajlat. A feladatban a tanulóknak az Nap merőleges delelési pályájának éves változását kell a legfontosabb dátum megjelölésekkel feltüntetni egy Afrika körvonalas térképen, amelyen a kontinens határán kívül csak a nevezetes szélességi körök szerepelnek. A térképen néhány (2 db) bejelölt felszíni pont tekintetében körülbelül ki kell számolniuk, hogy mikor (mely napon) delelhet ott a Nap merőlegesen.

3. **állomás:** Időbeli változás érzékelése és számítása egyszerű matematikai feladat által.

Vízrajz. Egy turistákból álló társaság elhatározza, hogy 4 csoportra oszlik, hogy végig gyalogoljanak Afrika legnagyobb folyóinak partján. Viszont különböző átlagsebességgel tudnak csak haladni. Számold ki melyik csoport éri el legkorábban a torkolatot? A leghamarabb a torkolathoz érkező csoport mikorra ér oda, ha 2014.10.22-én indulnak?

- Nílus – 6685 km, átlagos sebesség: 7 km/h – 995 óra
- Kongó – 4835 km, átlagos sebesség: 5,3 km/h – 912,3 óra
- Niger – 4160 km, átlagos sebesség: 5 km/h – 832 óra (34 nap 4 óra múlva)
- Zambézi – 2574 km, átlagos sebesség: 3 km/h – 858 óra

4. **állomás:** Népeesség

5. **állomás:** Egy adott (már tanult) országgal (pl. Egyiptom, Nigéria vagy Dél-afrikai Köztársaság) kapcsolatos fontosabb történelmi események időrendbe állítása.

6. **állomás:** Rövidebb történelmi időbeli tájékozódás fejlesztése

Különböző környezeti problémákról találnak néhány képet egy asztalon, amelyet a megfelelő sorrendbe kell állítaniuk aszerint, hogy az adott táj ábrázolásánál melyik időpont lehetett a kiinduló és az hogyan változott az évek/évtizedek során. (Pl. Száhel-öv terjedéséről készült képek különböző időközökben vagy a Csád-tóról készült különböző időpontú képek). A feladatban egy jövőbeni állapotot is meg kell jeleníteniük (mondjuk 15 év múlva). Ehhez nyugodtan alapul vehetik a korábbi képek sémáját.